

Yeni Medyanın Toplumsal Yansımaları

Editörler

Mehmet KARANFILOĞLU

Gökhan DEMİREL

Yeni Medyanın Toplumsal Yansımaları

Editörler

Mehmet KARANFİLOĞLU

Gökhan DEMİREL

Yazarlar

Ayçin GELİR ATABEY

Cihan ÇAKIR

Damla İŞBİLEN

Deniz KEBA EKİNCİ

Emine ERDEMİSOY

Erhan ATABEY

Gökhan DEMİREL

M. Hamdi EKİNCİ

Mehmet KARANFİLOĞLU

Mihrali KÖSELİÖREN

Murat SAĞLAM

Nevzat İNAN

Semih SALMAN

Serhat BEKAR

Tülay YAZICI

Zöhre AKYOL

Birinci Baskı

2023 – İstanbul

Bilim Kurulu:

Prof. Dr. Ali Can

Prof. Dr. Aylin GÖZTAŞ

Prof. Dr. Bünyamin Ayhan

Prof. Dr. Zuhâl Özel Sağlamtimur

Doç. Dr. Aslı Erciyeş Tosun

Doç. Dr. Eylin Aktaş

Doç. Dr. Sevim Koçer

EDİTÖRLERDEN

Yeni medya, hayatımızın her alanında etkisini gösteren ve değiştiren bir olgu haline gelmiştir. Günüümüzde insanlar, haberlerini, bilgilerini ve iletişimlerini yeni medya araçları aracılığıyla alıp vermektedirler. Bu araçlar, çok çeşitli işlevleri yerine getirerek kullanıcılarına hız, çeşitlilik, çok seslilik, derinlik, yeni katmanlar, kolaylıklar ve çeşitli seviyelerde iletişim imkanları sunmaktadır.

Ancak bu avantajların yanı sıra, yeni medya araçları beraberinde çeşitli sorunları da getirmektedir. Özellikle sosyal medya platformları, kişisel bilgilerin paylaşımı, zorbalık, nefret söylemi ve özel hayatın ihlali gibi güvenlik sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Bunun yanı sıra, sosyal medya üzerinden yayılan yanlış bilgiler, manipölasyon ve sahte haberler, hakikatin önemsizleşmesi gibi sorunları da ortaya çıkarmaktadır.

Bununla birlikte, yeni medya araçları her geçen gün gelişmekte ve değişmektedir. Bu gelişmeler, yeni güvenlik önlemlerinin, yasal düzenlemelerin ve medya okuryazarlığı çalışmalarının yapılmasını gerektirmektedir. Bireylerin, doğru bilgiye erişimleri ve bu bilgileri güvenli bir şekilde kullanmaları için medya okuryazarlığı eğitimleri alması önemlidir. Ayrıca, sosyal medya platformları ve medya kuruluşları, doğru ve tarafsız haberlerin yayılması için gerekli önlemleri almalıdır.

Kısacası, yeni medya araçları, hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Ancak bu araçların kullanımıyla beraber, birçok sorun da ortaya çıkmaktadır. Bu sorunlarla başa çıkmak için, bireylerin, kurumların ve toplumların birlikte çalışması gerekmektedir. Yeni medya araçlarının doğru kullanımı,

güvenliği ve etik kullanımı, geleceğin daha iyi bir şekilde şekillenmesine yardımcı olacaktır.

Bu kitap, günümüzde hayatımızın hemen her alanına sirayet etmiş olan yeni medya araçlarının toplumu nasıl etkilediği konusunda farklı bakış açıları sunan değerli yazarların katkılarıyla oluşturulmuştur. Kitapta, vegan aktivizmi, dijital reklamcılık, sosyal medyanın tüketim üzerindeki etkisi, yeni medyada ifade özgürlüğü ve nefret söylemi, Afgan göçü üzerinden *Twitter*'da üretilen nefret söylemi, spor *mem*'leri, dijital mahremiyet ve uygulama mağazaları, *metaverse* ve dijital okuryazarlık, dijital gözetim toplumu, dijital diplomasi gibi farklı konular ele alınmaktadır.

Her bölümde, farklı yazarların yeni medya ve dijitalleşme alanında yaptıkları çalışmalara yer verilmiştir. İlk bölüm, vegan aktivizmi ve yeni medya arasındaki ilişkiyi incelerken, ikinci bölümde geleneksel ve yeni medya arasındaki farkları ele alır. Bölüm 3, sosyal ağların tüketim üzerindeki etkisine odaklanırken, Bölüm 4 ve 5, yeni medyada ifade özgürlüğü ve nefret söylemi konularını işler. Bölüm 6, spor *mem*'leri ve yeni medya arasındaki ilişkiyi incelerken, Bölüm 7, dijital mahremiyet ve uygulama mağazalarının kullanımı üzerine bir araştırma sunar. Bölüm 8, oyunlar ve *metaverse* kavramı üzerine bir analiz sunar. Bölüm 9, dijital gözetim ve toplum tartışmalarına odaklanır. Bölüm 10, dijital diplomasi ve Ukrayna lideri Zelenskiy'nin *Twitter* paylaşımlarını incelerken, Bölüm 11, teyit.org'un demeç kontrolü uygulaması üzerinden *post-truth* bağlamında geleneksel medyanın analizine odaklanır. Bu kitap, yeni medya ve dijitalleşme konularında farklı bakış açıları sunarak, okuyuculara yeni araştırmalar yapmaları için ilham vermektedir.

Kitapta yer alan yazarların çeşitli perspektifleri, yeni medyanın toplumumuzu nasıl etkilediği konusunda daha kapsamlı bir anlayış sağlamak hedeflenmiştir. Bununla birlikte, bu konuda daha pek çok soru ve tartışılacak konu bulunmaktadır.

Bu nedenle, bu kitap, okuyuculara yeni araştırma alanları açarken, aynı zamanda bu konuların tartışılması ve araştırılması için bir çağrı niteliğindedir. Yeni medya ve toplumsal yansımaları hakkında daha fazla bilgi edinmek ve konuları daha derinlemesine anlamak için, farklı disiplinlerden uzmanlar, araştırmacılar ve ilgilenenler bir araya gelerek bu konuları tartışabilirler. Bu sayede, yeni medya ve dijitalleşmenin toplumsal etkileri konusunda daha ileri düzeyde bir anlayışa sahip olabiliriz.

Mehmet KARANFİLOĞLU

Gökhan DEMİREL

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRLERDEN vii

Bölüm 1

Yeni Medya ve Toplumsal Hareketler: Vegan Aktivizmi 1

Murat SAĞLAM

Serhat BEKAR

Emine ERDEMSEY

Bölüm 2

Geleneksel ve Yeni Ayrımında Değişen Medya Ortamları
ve Dijital Reklamcılık 29

Nevzat İNAN

Zöhre AKYOL

Bölüm 3

Tüketimin Yeni Katalizörü Sosyal Medya Platformları 63

Deniz KEBA EKİNCİ

Bölüm 4

Yeni Medyada İfade Özgürlüğü ve Nefret Söylemi 87

Ayçin GELİR ATABEY

Bölüm 5

Yeni Medyada Nefret Söylemi Üretimi:
Afgan Göçünün *Twitter* Üzerinden İncelenmesi 111

Tülay YAZICI

Bölüm 6

Yeni Medya Aracılığıyla Dijitalleşen Mizahın Görünür
Olduğu Alanlardan Biri Olarak Spor Mem'leri 137

Mihrali KÖSELİÖREN

Cihan ÇAKIR

Bölüm 7

Çevrimiçi Uygulama Mağaza İzinleri ve Mahremiyet Üzerine
Bir Araştırma 167

Damla İŞBİLEN
Semih SALMAN

Bölüm 8:

Geleceği Şekillendiren Oyunlar Bağlamında Metaverse
ve Dijital Okuryazarlık 193

Mehmet KARANFİLOĞLU

Bölüm 9

Dijitalleşen Dünyada Gözetim Toplumu Tartışmaları..... 225

Erhan ATABEY

Bölüm 10

Dijital Diplomasi Bağlamında Ukrayna Lideri Zelenskiy'nin
Twitter Paylaşımının Analizi 259

M. Hamdi EKİNCİ

Bölüm 11

Politika Haberlerinin Yeni Medya Aracılığıyla Post-Truth
Bağlamında Analizi 279

Gökhan DEMİREL